

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Geschichte der Juden in Chrast bei Chrudim.

Bearbeitet von

Oskar Heisler, Chrast.

Usídlení Židů v Ch. a v přilehlých obcích datuje se teprve od vydání tolerančního patentu za císaře Josefa II. (13. října 1781). Tehdy vrchnost zdejší představoval biskup královéhradecký Jan Leopold Hay, známý svým demokratickým smýšlením, který bydlel většinou v Ch., letním sídle a panství biskupském. Sám cestoval po Chrudimsku, svolával si katolíky i nekatolíky a nabádal je ku vzájemné snášenlivosti. V jeho pastýřských listech jest často zmínka o israelitech neb Abrahamitech. Biskup Hay, o němž se tvrdí, že byl svobodným zednářem, usazoval židy v oblasti svého panství ve vsi Hroubovicích a přičinil se o jejich hromadný pobyt v Zájezdci a Přestavlkách. Zemřel r. 1794 a jest pochován v Ch.

Jedním dokumentem z pozdějších let (1799) jest tato žádost:

Pysebna domluva s Izraelytem Abrahalem Herzmanem z Pržestawlk.

Dne a roku níže psaného přihlásil se žid Abraham Heřman z Přestavlk z panství jejich Osvíc. knížete P. P. Auersperka k ouřadu městečka Chrasti za to slušně žádaje, by jemu, poněvadž od jeho hrab. biskupské Milosti povolení Gwelbu pronajmutí a v loketním zboží v měst. Ch. handlovati mohl, by jemu sousedstvo též v tom na odpor nebylo a překážky nedělalo. Za tu a takovou přízeň od sousedstva jest se dobrovolně uvolil do Cassy obecní po 12 zlatých, právě po dvanácti zl. Reg. každoročně skládat a odvádět. Naproti tomu dobrovolnému domluvení sousedstvo s nadjmenovaným Abrahalem Heřmanem se chce dobré a pokojně srovnávat. Tu ale vejminku sousedstvo sobě dělá, předně by se tiše a počestně choval a kdyby se stát mělo, od sousedské čeledě nic nevlastního nepřijímal, za druhé co se juž v našem městečku handluje, to jest Specerai zboží též v čem se reversiroval, ty a takové věci neprodával, za třetí zdejší řemeslníky a sousedy v Workafu k jejich řemeslům přináležejícího nepředkupoval a jim neškodil. Kdyby se ale stalo, že by přestupník tohoto závazku vyzrazen byl, to a takové přestoupení k rozsudku naší Mil. Vrchnosti se zanechává. Že tomu tak a ne jináče jest, na to se jedna i druhá strana nejen zavázala, ale také níže podotknuté svědky k spolupodpisu schválne požádala.

Jenž se stalo v domě radním v měst. Ch. d. 22 May 1799.

Matej šimek v. r.
toho svědek,

Václav Čuda v. r. svědek,

Jan Jedlička v. r. svědek.

Abraham Herrmann v. r.

Josef Jelínek v. r.

ten čas ředitel měst.

Franc Buděšínský

v. r. přísežní

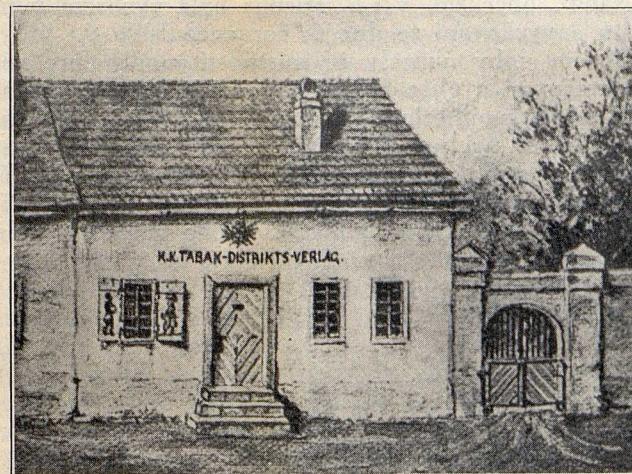
Johann Kuchinka v. r.

Dějiny Židů v Chrasti u Chrudimě.

Zpracoval

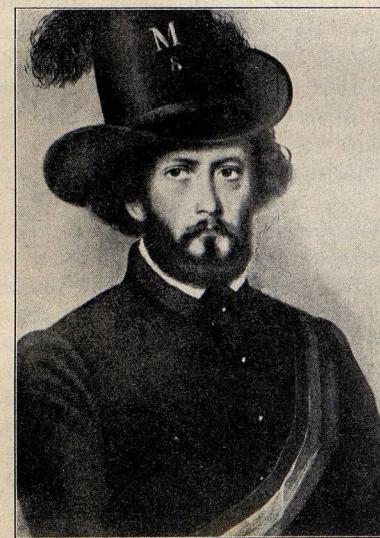
Oskar Heisler v Chrasti.

O tom, že zdejší židé žili v dobré shodě s místním, převážně katolickým obyvatelstvem, svědčí i ta okol-

Rodný dům L. A. Frankla

nost, že byli zapisováni v matrikách narozených děkanství chrasteckého, a to, jak jest vždy poznamenáno, na jejich vlastní žádost přede dvěma svědky. Tak

L. A. Frankl jako legionář
Podle obrazu Aignerova (1849)

v r. 1801 jest zde zapsán Lazar Frankl (bližší data schází). Dále jsou zde poznamenána následující narození dětí:

r. 1805 (28./7.) Jan Löwy z Rosic,

r. 1806 (10./4.) David Bock, syn Löbla Bocka, nájemníka páleníku biskupského dvora v Ch.,